

BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI - YL
(2025 - 2026) Ders Bilgi Formu

Ders Adı	Kodu	Yarıyıl	T+U Saat	AKTS	Z / S
Cümle Bilgisi II	TDE5003		3 + 0	7,5	Seçmeli
Birim Bölüm	Türk Dili ve Edebiyatı - YL - Lisansüstü (Yüz yüze.)				
Amaç	Türkçe cümleyi kip, anlam, yapı bakımlarından öğretmek; cümle öğelerini, öznesiz cümleleri, yüklemeleri bakımından cümle çeşitlerini tanıtmak ve her türlü cümle çözümlemesi yapabilmelerini sağlamaktır.				
Ders İçeriği	Türkçenin cümle düzeyinde sözdizimi yapısını öğrenme. Cümleleri anlam ve yapı bakımlarından tasnif etme.. Cümle çözümlemeleri yapma. Her türlü edebî metni cümle bakımından analiz etme. Türkçenin sözdizimi yapısıyla ilgili temel kuralları öğrenme.				
Ders Kaynakları	A. N. Baskakov, Çağdaş Türkçede Cümle, A. N. Kononov, Grammatika sovremennogo turetskogo literaturnogo yazka, T. Banguoğlu, Türkçenin Grameri, M. Ergin, Türk Dil Bilgisi, M. K. Bilgegil, Türkçe Dilbilgisi				

Hafta	Konu
1	Cümle, tanımı, özellikleri
2	Türkçede basit cümlelerin özellikleri
3	Cümle öğeleri
4	Anlamları bakımından cümleler
5	Basit cümle yapı tipleri
6	Basit cümle yapı tipleri
7	Eksilteli cümleler
8	Birleşik cümleler
9	Bağımsız birleşik cümleler
10	Bağlaçlı ve bağlaçsız bağımsız birleşik cümleler
11	Bağlaçlı ve bağlaçsız bağımsız birleşik cümleler
12	Bağımlı birleşik cümleler
13	Bağlaçlı bağımlı birleşik cümleler
14	Bağlaçsız bağımlı birleşik cümleler

Ders İş Yüğü	Çalışma Türü / Öğretim Metotlar	Süresi (Saat)	Sayısı
Dinleme ve anlamlandırma	Ders	2	14
Araştırma – yaşam boyu öğrenme, yazma, okuma, Bilişim	Sınıf Dışı Çalışma	1	14
Ara Sınav 1		1	4
Final		1	4
Ders İş Yüğü:		50	
AKTS (Ders İş Yüğü / 25.5):		1,96	

Program Çıktıları	
1	Uzmanlaştığı anabilim dalında bilimsel araştırmalar yapma, akademik yazım ve akademik sunum konularında ihtiyaç duyulan teorik ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
2	Temel edebiyat ve dil kaynaklarını, özelliklerini bilir ve tenkit eder, edebî metinlerdeki verileri bilimsel ve teknik yöntemlerle analiz edip değerlendirir.
3	Edebiyat metinlerini farklı teoriler ve bakış açıları ışığında analiz eder ve yorumlar.
4	Disiplinlerarası düşünür, sorgular, yorumlar ve değerlendirir.
5	Türk Dili ve Edebiyatıyla ilgili temel kavramları ve edebiyatın diğer sosyal bilimlerle ilişkisini, benzerlik ve farklarını kavrar ve açıklar.
6	Alanına yenilik getiren bilgi, düşünce, uygulama veya teknolojilerin hayata geçirilmesinde entelektüel riskler ve sorumluluklar alır.
7	Bir araştırma projesine yönelik etkinlikleri ve ilişkileri planlar ve yönetir.
8	Uzmanlık alanında edindiği ileri düzeydeki bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirir.
9	Öğrenme gereksinimlerini belirler; öğrenme hedefleri doğrultusunda kendisinin ve sorumluluğu altındaki kişilerin performanslarının geliştirilmesine yönelik faaliyetleri planlar ve yönetir.
10	Uzmanlaştığı alan ile ilgili konularda ilgili kişi ve kurumları bilgilendirir; düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini yazılı ve sözlü olarak aktarır.
11	Uzmanlık alanı ile ilgili konularda düşüncelerini ve sorunlara ilişkin çözüm önerilerini nicel ve nitel verilerle destekleyerek uzman olan ve olmayan kişilerle paylaşır.
12	Toplumsal sorumluluk bilinci ile yaşadığı sosyal çevre için proje ve etkinlikler düzenler ve bunları uygular.
13	Uzmanlık alanı ile ilgili verilerin toplanması, yorumlanması, uygulanması ve sonuçlarının duyurulması aşamalarında toplumsal, bilimsel, kültürel ve etik değerlere uygun hareket eder.
14	Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü C1 Düzeyinde kullanarak ileri düzeyde yazılı, sözlü ve görsel iletişim kurar ve tartışır.
15	Uzmanlık alanının gerektirdiği bilgisayar yazılımı, bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.

Ders Öğrenme Çıktısı - Program Çıktıları (1 -5 Puan Aralığı)

Ders Öğrenme Çıktısı	PÇ 1	PÇ 2	PÇ 3	PÇ 4	PÇ 5	PÇ 6	PÇ 7	PÇ 8	PÇ 9	PÇ 10	PÇ 11	PÇ 12	PÇ 13	PÇ 14	PÇ 15
Türkçenin cümle düzeyinde sözdizimi yapısını öğrenir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Cümleleri anlam ve yapı bakımlarından tasnif edebilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Cümle çözümlemeleri yapabilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Her türlü edebî metni cümle bakımından analiz edebilir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Türkçenin sözdizimi yapısıyla ilgili temel kuralları öğrenir.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-
Ortalama Değer	-	-	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-

<https://ebs.bilecik.edu.tr/pdf/dersbilgigetir/439982>